

IZHAJA OB
ČETRTHIH

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
LJUBLJANA, BREG 10
POŠT PREDAL ŠT. 345
RAČ. POŠT. HRAN. V
LJUBLJANI ŠT. 15.393

DRUŽINSKI TEDNIK

ILUSTROVAN TEDNIK ZA POUK IN ZABAVO

POSAMEZNA
ŠTEV. 2 DIN

NAPOČENINA 1 LETO
80, 1/2 LETA 40, 1/4 LE-
TA 20 DIN V ITALIJI
NA LETO 40 L. FRAN-
CUI 60 F. AMERIKI 2 \$

IV. leto

V Ljubljani, 23. junija 1932

Štev. 26

Najcenejši delavci na svetu

so Kitajci: za 5 Din delajo 18 ur na dan!

„Angleška težka industrija z municijskima kraljema Vickersom in Armstrongom na čelu gradi na Kitajskem in v Južni Mandžuriji velike tovarne. Kapitala je v to naložila okoli 6 milijard našega denarja...“
Iz listov.

V Šangaju na Kitajskem, v predmestju, ki so mu grozote japonskih bombnih napadov in tankov skoraj popolnoma prizanesle. Nikakih porušenih hiš ne razvalin in od ognjev ožganih zidov...

Nekoč bombaž — danes granate

Stojim pred velikim črnim tovarniškim poslopjem, ki zbujata vtis, kakor bi ga ožgal ogenj. En sam pogled skozi vrata mi pokaže, da je znotraj vse prazno. Vkljub temu vlada na tovarniškem dvorišču živahno vrvenje: veliki tovorni avtomobili odlagajo zaboje in z juto in oljnatimi cunjami ovite dele strojev.

Obrnem se na indijskega policista, ki straži pri vratih.

„Kaj je mar tovarna v zadnjih bojih trpela od ognja?“

Črnobradi Indijec se zasmeje in pokaže svoje bele zobe:

„Ne, gospod, to je že delj časa tako. Ogenj so podteknili v časih bojkota tujega blaga. V tej tovarni so namreč izdelovali bombaž.“

Torej angleška tekstilna tovarna, ki je leta 1926 malone padla kot žrtev kitajskega nacionalizma.

„In kaj zdaj delajo v njej?“

Stražnik odgovori z istim nasmeškom: „Municijo. Strojne puške. Bombe. Granate... Za prihodnjo vojno...“

Za 18 ur dela — 5 Din mezde

Vojni zapletljaji na Kitajskem in nejasne razmere v Mandžuriji in Vzhodni Sibiriji so pripravile države, da so začele izdelovati municijo kar na „licu mesta“. Poprej so jo namreč dovažali iz Evrope in Amerike. Glavni vzrok pa je v tem, da imajo na Kitajskem delavci neverjetno nizke mezde, kar seveda izdelovanje poceni. Pet dinarjev plače za petnajst ali celo osemnajst ur dela na dan, dostikrat pa niti toliko ne — tako poceni človeške sile ni nikjer drugod na svetu.

Tako so začele vstajati nove municijske tovarne v Šangaju in okoli njega, v angleški koncesiji Vajhajvaju, v Tientsinu in v mandžurskem glavnem mestu Mukden. Te tovarne bodo dobavljale za Daljni vzhod moderna, silno brijantna razstreliva v velikih množinah.

50.000 granat na dan napravi dve sto kulijev samo v eni tovarni v Vajhajvaju! Te granate miso več po 400 Din, kolikor so še lani stalle, nego se dobe zaradi nizkih mezd in ker na Kitajskem ne poznajo ne socialnega ne bolniškega zavarovanja delavcev, že po 250 Din. Čim bolj se bo produkcija povečala in izpopolnila, tem cenejše bodo. Tudi topovi največjega kalibra, ki so pred nekaj leti stali še 6 milijonov Din, se danes dobe že za „malenkostno“ vsotico 4 milijone Din.

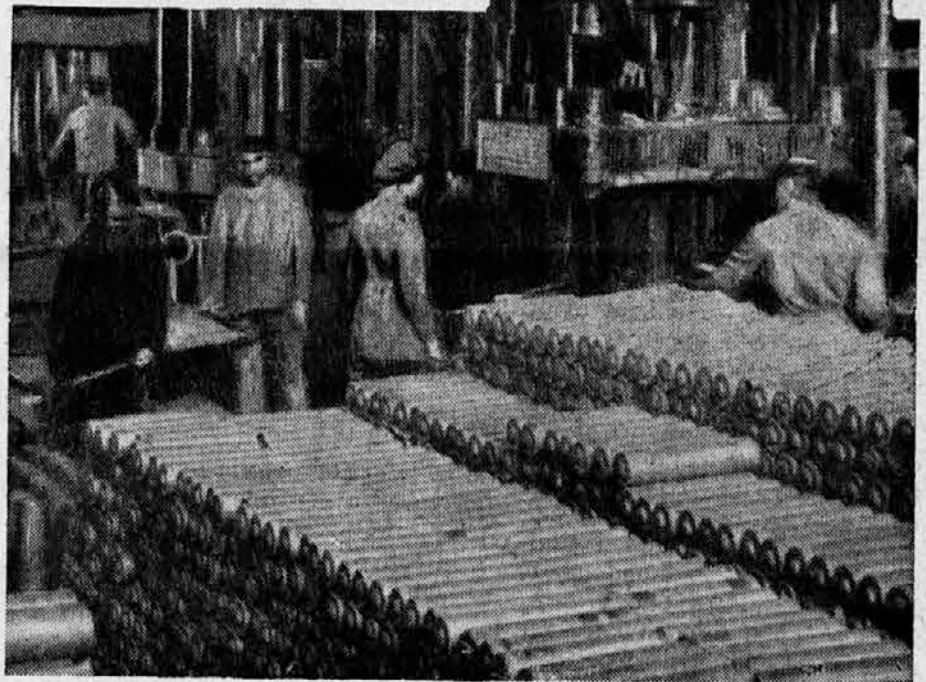
Siromaki kuliji

Po osemnajst ur na dan trdega dela, dan za dnem, teden za tednom — za 150 Din na mesec! Po

dve, tri družine žive v smrdljivem, trohnelem čolnu na vodi, na prostoru, ki bi komaj zadoščal dvema mršavima Evropecem za kratek prevoz.

In hrana! Dan za dnem isto: kruh in rezanci iz sojne moke (soja je zelo redilna vrsta fižola). Meso in riž sta luksuz in si ju sme privoščiti komaj dvakrat ali trikrat na leto.

Zato je kitajski kuli najcenejši delavec na svetu. Delavec brez vsakih potreb. Saj pa jih tudi ne more in ne sme imeti!

Štiri do pet dinarjev našega denarja zaslužijo kuliji na dan za 14 do 18 ur trdega dela

Ena izmed kulijskih vrsi so tako imenovani rikša-kuliji. Tako se imenujejo, ker vlečejo dvokolne vozičke (rikše) in prevažajo na njih ljudi. V Pekingju, ki ima okoli en milijon prebivalcev, je teh kulijev 50.000. Med njimi jih morda ni niti 100, ki bi zaslužili več ko 5 Din na dan. Vidite jih v vsakem večjem kitajskem mestu, kako vlečejo rikše in hite za elegantnimi avtomobili, in z obraza in z golega hrbta jim lije pot in curlja na asfaltna tla...

Rikša-kuliji žive kot kuliji samo 5—6 let. Preveč naporno je njihovo delo, premalo tečna in izdatna jim je hrana. Kuliji, ki jih po 10 letih rikšanja ne vzame tuberkuloza, so redke izjeme.

Leta 479 pred Kristom je rekel kitajski verski učitelj Konfucij na smrtni postelji: Ničesar novega nisem hotel ustvariti. Mislim samo na preteklost in živim v njej.

V tem je tragika kitajskega kulijstva in splol kitajskega naroda: da gleda v prošlost. Japonci gledajo v bodočnost. Zato pripada preteklost Kitajcem in prihodnost Japoncem.

V današnji številki

na 3. strani:

Križanka

na 6. strani:

Naloga

za

bistre glave

Kitajski kuliji v angleški tovarni v Vajhajvaju pri izdelovanju topov in municije

Moderni bistrovidec je eleganten gospod, ki ne „dela“ več s kavnim vsedkom, nego s telepatijo

Profesor Littlejohn, London

ima svojo pisarno na tihi, široki cesti enega najlepših londonskih predmestij. Na njegovem vrtu sta „laboratorij“ in mali „paviljon“, kamor se mojster umakne, kadar mora proučiti težak problem. Na cesti stoje avtomobili, zgoraj v luksuzno opremljenih čakalnicah pa čakajo gospodje, ki drugače niso vajeni čakanja. Tu pa čakajo ure in ure. Časih jim lakej pove, da mojster še ni „videl“ kaj in kako je z njihovo stvarjo. Naj se izvolijo drugi dan še enkrat oglasiti... In ljudje gredo, spoštljivo in brez godrnjanja, zakaj profesor Littlejohn je vsemočen!

Pravi, da ni poklicni bistrovidec, nego se s tem ukvarja samo kot znanstvenik. To zelo rad podarja. Njegova slava se je začela, ko je pred nekaj leti izginil od svojih staršev iz Londona mlad bankirjev sin. Vse povpraševanje in iskanje je bilo zaman in celo najslavnejši policijski urad na svetu, Scotland Yard, je moral priznati, da ne more izglubljena najti. Tedaj je oče zvedel za profesorja Littlejohna in se je brez odloga odpravil k njemu. Profesor mu je velel prinesiti kak predmet, ki ga je moral imeti sin v rokah, malo preden je izginil. Obupana mati mu je prinesla njegov čevelj. Profesor Littlejohn ga je vzel v svoj paviljon in ko se je čez nekaj ur vrnil, je povedal, da je izglubljena „videl“ živega na cesti ameriškega mesta Sidney. Policija je vzela stvar v roke — in štirinajst dni nato sta srečna roditelja stisnila svojega sina v naročje!

Profesor Littlejohn vam najde ukradene dragulje, razvozla roparske umore in daje skrivnostna povelja svojim „telepatičnim pomagačem“. A vse to mu je le bolj ali manj postranskega pomena. Glavna stvar mu je ukvarjanje z bodočnostjo. Pravi, da bere v prihodnosti kakor iz odprte knjige.

In zato čakajo v njegovi čakalnici veliki bankirji in poslovni ljudje, znameniti umetniki in nesrečne žene. Toda Littlejohn se ne ukvarja z vsakomer. In k senzaciji,

Bistrovidstvo cvete

Pitija postaja mednarodna — Velika konjunktura za preroke in mistike

Časi so mračni, bodočnost nejasna. In čim bolj postaja nejasna, tem bolj gredo kupčije bistrovidcem. Zmedeno in v stiski živeče človeštvo si ničesar toliko ne želi kakor vsaj malo upanja in gotovosti. Čeprav je gotovost, ki jo dele bistrovidci, bolj v domišljiji kakor na realnih tleh: človek si od nje obeta vsaj malo pomirjenja. Povsod drugod vlada kriza in zasluzki so majhni — le bistrovidcem in prerokom, astrologom in mistikom se dobro godi. Krivo bi jih bilo obsojati; saj ne počno nič drugega, kakor da ustrezajo ljudem, ki se v teh hudih časih zatekajo k njim. Res da pri tem imenitno služijo — toda kaj to ni človeško?

da boš zvedel, kaj ti je usoda namenila za bodočnost, se pridruži še strah: ali me bo smatral za vrednega in mi odgovoril?

Ne more se reči, da bi to bilo slab kupčijski trik...

Monsieur Norton-Fayard, Paris

te sprejme le tedaj, če si se mu poprej najavil, in nato določi termin, pa naj bo človeku všeč ali ne. Njegova hiša je v saintgermainskem predmestju in jo pozna vsak pariški otrok.

Gospod Norton si je svoj „obrat“ čisto moderno uredil in organiziral. Spodnjé nadstropje sestoji iz prostornega in elegantnega salona, kjer sprejmejo človeka livrirani lakeji z vsemi ceremonijami in ga nato odvedejo v eno izmed mnogostevilnih somračnih sobic, ki obdajajo salon z vseh strani. Tam se ima „pacient“ priliko koncentrirati in odgovoriti na 41 vprašanj, ki jih dobi na natisnjeni predlogi. Razen tega mora izročiti prstni odtis, lastnoročno napisati nekaj vrstic in priložiti las...

„Vrzite prosim svoje skrbi in vprašanja v tole odprtino,“ je napisano na zidu, in nekaka pnevmatična pošta brez odloga vse odpremi k bistrovidcu. „Prosim, koncentrirajte se!“ pravi svetel napis nad

vrati. Čez kake pol ure se nato začuje neki glas — glas gospoda Norton-Fayarda. In ta glas pove, da je bistrovidec skrbno proučil vse gradivo in da je prišel do tega in tega rezultata...

Pravijo, da je gospod Norton-Fayard stalni svetovalec visokih uradnikov in državnikov, govore celo, da se tudi nekateri francoski ministri časih zatečejo k njemu...

Gospa Seidel, Berlin

stanuje v elegantnem hotelu blizu Tiergartna. Tudi pri njej se je brezpogojno treba poprej prijaviti. Zakaj pritok ljudi, ki si žele svéta in poznanja bodočnosti, je velikanski. Zlasti v poslednjem času, ko so pri procesu proti bratom Sklarekom baje nedvomno dognali, da je gospa Seidel vse že v naprej napovedala in sicer natanko tako, kakor se je potem zgodilo...

Njeno stanovanje je razkošno opremljeno v slogu poznega srednjega veka. Gospa Seidel sama ni ravno nesimpatična, toda od tisočev drugih svojih tovarišic, ki so imele manj sreče, se razlikuje v glavnem pač samo — po elegantnejši okolici.

Tudi gospa Seidel načelno odklanja vsak honorar, to se pravi, ne zahteva ga. Tako načelo je zelo pametno, sodeč po denarnih uspehih, ki jih zanje...

Verin dnevnik

15. maja.

„— že pri misli, da bom videla njegovo plemenito postavo in njegov umni obraz, mi jame srce razbijati. Čeprav se komaj zmeni zame. In vendar mi je šele pet in dvajset let — naj trdijo nevoščljive prijateljice, kar hočejo — njemu pa pet in trideset. Mislim, da je razmerje ravno pravo... Toda molči, ubogo srce!

Ali je že bil kdaj tako lep maj? Bog zna, ali ve, da sem mu jaz prišla zrahljana gumba na površniku, ko je govoril s papanom? Razpravljala sta ravno o finančnem položaju. O, za nje-ga vem, da prezira mamon. Vkljub temu bi bila srečna, če bi smela položiti četrtilijona, ki ga dobim za to, v njegove zveste roke...

20. maja.

Tako viteškega in duhovitega moža še nisem videla. Ko me je včeraj mama pohvalila, da sem čisto sama napravila okusno torto, juho in pečenko, pa tudi kompot, se je nasmehnil in rekel: Človek je to, kar je! Si-jajen človek!

24. maja.

Včeraj je bil majhen prepirček med mamó in papanom. Ko bom poročena, bo moral moj mož uživati vso svobodo, ki si je bo poželelo njegovo srce. Tiranske žene po mojem sploh niso žene. Prvo je, da se žena podredi...

„Tako,“ je rekla Vera in odložila pero, „zdaj pustim dnevnik v čakalnici. Če ga bo sodnik Meglič prebral in me ne bo koj nato prosil za roko, res ne vem, kaj naj storim...“

„Nič naj te ne boli, da ti je še reknel tele — vidiš, jaz sem danes prokurist, pa sem tudi začel s teletom!“

— V Lozanu so se Anglija, Francija, Italija, Belgija in Japonska sporazumele, da tako dolgo ne bodo zahtevale od Nemčije nikakih plačil, dokler bo zasedala reparacijska konferenca. Od tega sklepa pa do črtanja vseh vojnih dolgov je samo še en korak, čeprav velik. Pravijo, da bo do tega že letos prišlo. Potem bi bilo pričakovati, da se vendar že obrne na boljše. Največ je odvisno od Amerike, ki zaenkrat še vedno noče niti slišati o črtanju vojnih dolgov.

— V Celju so posvetili prvo pravoslavno cerkev v Sloveniji. Stala je 1.200.000 Din. Posvetitev je izvršil sam patrijarh Varnava.

— Konec tega meseca pride v promet prvi jugoslovanski srebrni denar. Prvi transport iz Londona je že na potu.

— Na otoku Malti so pri parlamentarnih volitvah v nedeljo zmagali italijanski nacionalisti proti Angležem.

— Atentatorja Matuschko, ki je spustil v zrak železniški most pri Bia-Torbagyju na Madžarskem, so na Dunaju obsodili na 6 let ječe. Po prestani kazni ga bodo sodili še v Budimpešti.

— V Kölnu so v nedeljo demonstrirali narodni socialisti v uniformah. Policija jih je hotela razpršiti, pa so jo demonstranti sprejeli z revolverji in kamenjem. Več ljudi je ranjenih. Tudi v mnogih drugih nemških mestih so bile prošle nedeljo demonstracije narodnih socializmov.

— Na Grškem parniku „Sappho“, ki je vozil iz Alžirja v Francijo, so na debelem morju odkrili zastonkarja Jugoslovana Manakovića, ki se je bil skrivaj vtihotapil na ladjo. Odvedli so ga pred kapitana in Manakovića mu je povedal, da že dolgo ne more dobiti dela, zato je hotel priti v katero drugo državo, da si poišče služko. Kapitan pa ga je kratkoma zapovedal vreči v morje. Mornarji so to storili. Na srečo je bil v bližini neki carinski parnik, ki je Manakovića v zadnjem trenutku rešil. Poveljstva francoskih luk imajo nalog, da kapitana in njegove mornarje takoj aretirajo, če se „Sappho“ zasidra v katerem francoskem pristanišču.

— Statistika pravi, da izhaja v Jugoslaviji največ listov in revij v Zagrebu, in sicer 251. V Beogradu jih je 182, v Ljubljani pa 165.

— V Torinu je ondan umrla neka gospodična, ki so jo ljudje imeli za vzor čednostne device. Ko so odprli oporoko, pa je sorodnike skoraj kap zadela: vse lepo premoženje „stare device“ pripade njenim 6 otrokom, ki jih

je takoj po porodu spravila v najdene-nišne.

— V Londonu so izračunali, da dá mati s šestimi otroki v dvajsetih letih 45.000 poljubov, če poljubi vsakega člana družine samo enkrat na dan. V teh letih olupi 87.600 krompirjev, zakrpa 10.400 nogavic in postelje 29.200 krat postelje.

— Na Dunaju so ustanovili zavarovalnico za zakone. Zakonci plačajo malenkostne zneske in dobe, če se zakon 20 let ne razdere, večjo vsoto kot premijo. Če se zakonca prej razideta, jima vplačila zapadejo.

— Statistika ugotavlja, da število obiskovalcev filmskih predstav na vsem svetu stalno pada. Posebno hudo se to opaža v Ameriki, domovini filma. Glavni vzrok bo brez dvoma v gospodarski stiski, nekaj pa tudi v idejni stagnaciji filma, ki se že nekaj let ne gane z mrtve točke in vrti venomer isto lajno.

— Lindberghova služkinja Violet Sharp se je sama usmrtila. V smrt jo je pognala policija, ki jo je imela na sumu, da je sokriva pri ugrabitvi Lindberghovega sinčka, in je hotela na inkvizicijske načine izsiliti priznanje od nje. Lindberghova žena pravi, da je pokojna Violet nedolžna na zločinu.

— Ljubljanski nebotičnik je dobil na stehi stolp. Toda Ljubljančani nanj ne bodo mogli, ker občinstvu tudi proti vstopnini ne bo dostopen.

Ko odhajaš na počitnice

Zavarovanje pred tatovi

Najvažnejše je kajpada zaklepanje hišnih vrat. Za navadne ključavnice imajo tatovi vitrihe in drugo orodje, zato taki ključki niso dovolj zanesljivi. Najboljše so tako imenovane wertheimerice, naši ljudje jim pravijo tudi patentne ključavnice. Stanejo sicer nekaj več kakor navadne ključavnice, zato pa so toliko zanesljivejše.

Toda zaklepanje še ni vse. Važno je tudi, da tatovom z ničimer ne izdaš, da te ni doma. Lističi z besedami „Sem v drvarnici“, ali pa „Pridem čez pol ure“ so najboljše vabilo tatinskim beračem, krošnjarjem itd.: Zdaj imaš najlepšo priliko, poskusi svojo srečo!

Če za delj časa odpotuješ,

storiš najbolje, da poveriš nadzorstvo nad stanovanjem zaupni osebi, morda sorodnikom, ki stanovanje od časa do časa pregledajo. Drugače pa tudi v tem primeru ne stori ničesar, iz česar bi uzmovič utegnil sklepati, da ni v hiši nikogar. Oknice ne zapri, nego jih pusti odprte kakor tedaj, ko si doma. Zato pa zvonec izloči iz toka, ker ti drugače tatovi kaj hitro doženejo, da je stanovanje prazno.

Če nočeš, da te tat presenetijo, ko odpreš vrata,

si daj nanje napraviti varnostno verižico, s katero naj bodo vrata vedno zavarovana. Koliko na videz nedolžnih beračev je že na ta način vdrlo v stanovanje, da so potrkali in potem naglo porinili nogo med odprta vrata ter ustrašovali gospodinj, ki je bila sama doma, ali pa otroka, ki je odprl, menceč, da se mama vrača. Najboljše sredstvo proti temu so ravno varnostne verižice.

Če pride tujec in se ti predstavi za detektiva itd.,

preglej natanko legitimacijo, s katero se mora izkazati vsaka uradna oseba, ne da bi ga moral za to pozvati. Če nima legitimacije, ni upravičen ničesar od tebe zahtevati.

Kadar vzameš podnajemnike ali posle, torej ljudi, ki jih osebno ne poznaš, zahtevaj takisto, da se legitimirajo z legitimacijo, poselsko knjižico i. sl., da jih lahko še isti dan prijaviš policiji, kakor to zakon zahteva. Nekateri posli ali najemniki namreč računajo s tem, da jih gospodar ne bo takoj prijavil policiji, in si ob ugodni priliki prilaste to ali ono stvar ter potem brez sledu izginejo. Kako naj ga policija zasleduje, če pa morda niti njegovega imena ne ve, ker ga niste prijavi? Nič hudega ne sluteča gospodinja bo seveda rekla: „Kdo bi si mislil, tak prijazen mlad gospod!“ A takrat je seveda že vse zamujeno...

Kako oblečem otroka za potovanje

Poleti v počitnicah gredo otroci na potovanja ali pa na taborenja. Posebno je razvita ta lepa navada med dijaki. Skrbna mati mora paziti, da bo otrok pravilno oblečen in da bo vzel s seboj vse, česar bo na poti potreboval. Evo nekaj nasvetov!

Čevlji

Čevlji naj bodo če je le mogoče planinski, toda ne pretežki. Ne smejo biti pretesni, pa tudi ne preširoki.

Preden gre otrok na pot, naj jih nekaj dni nosi, da se uhodijo.

Nogavice

Nogavice naj bodo volnene. Prati jih ne smeš v prevroči vodi, da ne uskočijo. Nogavice naj bodo kratke, za mrzle dni naj pa vzame otrok s seboj vsaj en par dolgih.

Perilo

Otrok naj vzame s seboj telovadne hlačke in majico iz trikoja, razen tega pa še srajco z dolgimi rokavi.

Obleka

Hlače naj bodo dokolenke. Suknjice pa naj bo iz platna. Žepi naj se zapenjajo z gumbi.

Pelerina

Za dež naj vzame otrok pelerino iz nepremočljivega blaga s kapuco.

Nahrbtnik

Če so jermeni ozki, jih podloži s klobučevino ali debelim suknom, da ne bodo otroka rezali.

Steklenica

Na potovanje naj vzame otrok steklenico, toda ne iz stekla. Najboljše so iz aluminija. Ni potreba, da bi bila steklenica preoblečena s suknom. Dobre so tudi vojaške.

Doza za hrano

Če imaš aluminijasto dozo, vreži v pokrov luknjo za zračenje. Dozo zavij v blago, sicer aluminij počrni. Boljše so pletene doze za hrano, najboljše pa platnene vrečice raznih barv, kamor deneš posamezne jedi. Če bo potovanje dolgo trajalo, ali pa če gre otrok na taborenje, se lahko zgodi, da se papirnate vrečice raztrgajo in se pomeša riž s sladkorjem ali z zdrobom. Če pa so vrečice iz blaga, se mu to ne bo pripetilo.

Kaj mora vedeti vsak kopalec

Poletni čas kopanja prinese žal vsako leto celo vrsto nesreč, ki se pripete v rečnih in morskih kopališčih in se največkrat končajo s smrtjo. Veliko takih nesreč pa bi lahko preprečili če bi kopalci malo bolj pazili. To moramo priporočati pred vsem ljudem, ki jim je kopanje in z njim združeno plavanje že v krvi.

Preden gre kopalec v vodo, ki je dodobra ne pozna, naj se najprej prepriča, ali ni nevarnih tokov in brzic. Največ nesreč se pripeti v brzicah in vrtincih. Vpraša naj ali pa naj sam preizkusi, kako globoka je voda in kakšno je dno. Posebno tisti kopalci, ki skačejo na glavo v vodo, bi se morali prej prepričati, ali ne bodo morda prileteli na kamen. Da se morajo na enak način zavarovati tudi neplavalci, je razumljivo. In še nekaj! Neplavalec ali otrok ne sme iti nikdar v ozki veslaški čoln, ki se tako rad prevrne. Največ ljudi utone ob takih priložnostih.

Vsakdo ve, da preveč razgret človeč po dolgotrajni hoji ne sme takoj v vodo. Najprej se je treba shladiti. Kdor tega ne upošteva, škoduje srcu in krvnemu obtoku. Žile, ki so se zaradi velike vročine razširile, se v mrzli vodi hitro skrčijo in poženejo vso kri v srce. Največ srčnih napak, ki niso že prirojene, dobe ljudje pri kopanju. Predolgo ležanje v zelo mrzli vodi ali

prenaporno plavanje prav tako škoduje srcu. Vsa kri izpod kože zleze v notranje organe, ki je ne potrebujejo v taki množini, primanjkuje je pa mišicam, ki jo zaradi naporenega dela krvavo potrebujejo. Kaj hitro se pojavi utrujenost in slabost.

Če je voda zelo mrzla, ne smeš ostati dolgo v njej. Kopanje v najhujši zimi je nevarna neumnost! Če ima voda le 15° C, ne smeš ostati v njej delj kakor pet minut. Po primernem odmoru na solcu se lahko spet za krajši čas vrneš v vodo. To morajo upoštevati posebno otroci, ki so za pomanjkanje toplote dosti bolj občutljivi kakor odrasli.

Kdor se koplje s polnim želodcem, škoduje zdravju. Vodni pritisk udari na želodec in ga stisne. S tem moti redno prebavljanje. Trebušna mrena pritiska na srce in ga ovira pri delu. Dostikrat pride pri taki priložnosti človeku slabo. Časih je posledica samo bljuvanje, večkrat pa še kaj hujšega. Če je človek pod vodo in pride izbljuvana snov v grlo, se utegne zadušiti.

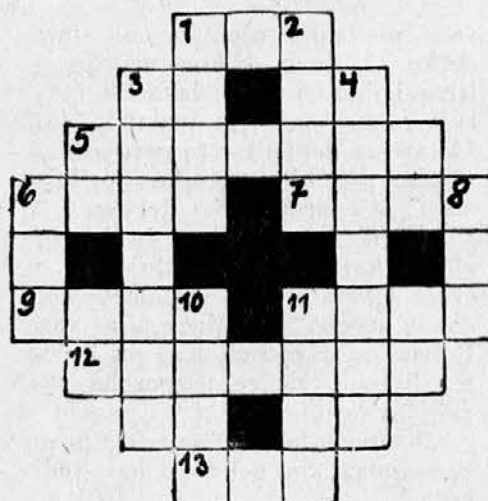
Krči so že dostikrat povzročili nesreče s smrtnim koncem. Kogar radi prijemljejo, naj se ne koplje prezgodaj. Kadar je v vodi, naj se drži blizu ljudi, da ga bodo lahko rešili, če se mu kaj pripeti.

Po kopeli naj človek ne hodi dolgo po solcu, ker ga utegne zadeči solnčarica. Ljudje z občutljivo kožo, ki se mokri valjajo po travi, dobe izpuščaje. Navadno jih povzročajo ugrizi žuželk, ki jih v travi kar mrgoli. Če bi se bili prej dobro obrisali, se jim kaj takega ne bi bilo pripetilo.

Sploh naj ima vsak kopalec s seboj mazilo proti pikom žuželk.

Kdor ni popolnoma zdrav, naj gre k zdravniku, preden se začne kopati. Posebno bi priporočili to vsem tistim, ki trpe na nervoznosti, srčnih, krvnih ali pljučnih boleznih. Prav tako je to potrebno za ljudi, ki težko dihaajo, in za one, ki bolehaajo na ušesih. Ljudje, ki so preboleli ušesne bolezni in jim je pri tem počil bobnič, morajo preden gredo v vodo, zamašiti uho z vato. Če pride voda v srednje uho, se bo lezen obnovi in utegnejo nastati še hujše posledice.

Križanka

Vodoravno: 1. pomožnik, 3. veznik, 5. bolezen, 6 letni čas, 7. mesto na Poljskem, 9. nekdanja nemška kolonija v Afriki, 11. gorovje v Aziji, 12. pogovor z Bogom, 13. žensko ime.

Navpično: 1. reka v Jugoslaviji, 2. rimski bog, 3. pri Grkih narodni voditelj, 4. izvir, 5. pomožnik, 6. hčer in mož, 8. domača žival, 10. začimba, 11. žensko ime.

Besede, ki jih je treba ugeniti, se začno pri dotični številki in nehajo pred črnim poljem ali pa na robu razpredelnice. V vsako kvadratično polje pride po ena črka.

Rešitev v prihodnji številki.

Mi vsi,

ki se nas tiče, si moramo biti v svesti, da se nagradni natečaj „Družinskega Romana“ lahko izvrši z nami ali pa brez nas. Z nami samo tedaj, če smo poslali rešeno zloženko in obnovili naročnino do konca septembra t. l. — brez nas pa tedaj, če tega nismo storili.

Pamet sama nam veleva, da je samo v našo korist, če izpolnimo ta dva pogoja, ki nam zagotovita pravico do udeležbe pri nagradnem tekmovanju. In če prav pomislimo, bomo videli, da nam ne kaže niti en dan več odlagati. Takoj ko to prečitamo, pošljimo zloženko, če je še nismo, in izpolnimo položnico ter nakažimo denar. Prvič že zato, da si zagotovimo redno prejemanje lista, saj poteče 30. junija t. l. prvo polletje, drugič pa zato, da izrabimo pravice, ki jih daje naš „Družinski Tednik Roman“ vsem tistim, ki redno obnavljajo naročnino.

Ondan je uprava „Družinskega Tednika Romana“ prejela tale dopis:

„Silno se čudim tistim, ki še do danes niso poslali zloženke ali pa celo ne zloženke ne naročnine. Ustavite jim list, pa boste videli, kako bodo potem znali ceniti lepo štivo, ki nam ga dajete teden za tednom.“

Vaš udani naročnik L. N.“

Prav ima ta naročnik „Družinskega Tednika Romana“. Zato moramo mi vsi, ki še nismo poslali zloženke ali naročnine do konca 3. četrtletja, to nemudoma storiti. Izrabimo te dni do konca junija in prve dni v juliju, da ne bo prepozno. Drugače se nam namreč lahko zgodi, da nam list ustavijo, ali pa si nakoplujemo še druge sitnosti — če še za tekoče četrtletje nismo poravnali svojega dolga — najmanj, kar si napravimo, pa je možnost, da dobimo eno ali drugo lepo nagrado. Saj vemo, da znaša prva nagrada nič manj kakor 4000 Din v gotovini!

Izpolnimo torej položnico in oddajmo denar na pošto. Obenem pa pošljimo zloženko. Zakaj nagrade se bodo delile!

*

Uprava „Družinskega Tednika Romana“ sporoča svoji mp. n. naročnikom, da urejanje zloženek in priprave za žrebanje lepo napredujejo. Kakor hitro bo vse urejeno, bomo takoj objavili dan žrebanja. Obenem bomo tudi priobčili podroben razpis naših nagrad.

Poroka

Kratka zgodba o človeku, ki pravi, da pozna ženske

Napisal O. Henry

Kdor mi pride in reče, da bogastvo še ne pomeni sreče, mu v obraz povem, da laže. Peljal bi ga k staremu Macku in mu ga pokazal, kako sedi zadovoljno zleknjen na svojem gugalniku in molí skozi okno svoje velike, v višnjeve nogavice obute noge, in pri tem požira civilizirano čorbo, ki jo vsebuje časopis na njegovih kolenih: kdor je to videl, si je lahko ustvaril sliko o zadovoljstvu, ki bi bil nanjo še stari Rockefeller ljubosumen.

Tako prijetnega in udobnega samskega gospodinjstva še nisem videl. Krona najinemu prijateljstvu pa je bila možata prisega, ki sva jo dala drug drugemu: Roke proč od žensk!

Nekega dne sem dobil brzojavko od Speighta. Moral sem takoj odpovati in dva meseca me ni bilo nazaj.

Ko sem se vrnil, toliko, da me ni kap zadela. Na pragu je stal stari Mack v fraku in lakastih čevljih, z belim telovnikom in cilindrom na glavi, v gumbnico pa si je bil vteknil geranijo, veliko kakor moško pest. In režal se je in raztezal svoj obraz kakor lekarniški učenec ali pa otrok, ki ga trebuh boli.

„Halo, Andy,“ me je pozdravil. „Veseli me, da si spet nazaj. Za tvoje odsotnosti so se zgodile velike reči.“

„Vidim, in reči moram, da sem se te ustrašil,“ sem odgovoril. „Vsemogočni te vendar ni ustvaril s cilindrom na glavi — zakaj potem popravljaš vzvišeno stvarstvo?“

„Kaj še ne veš, Andy,“ mi je odgovoril, „da so me postavili za sodnika?“

Ostro sem ga pogledal. Bil je videti nemiren in poln pričakovanja. Sodniki so navadno raztreseni in ravnodušni.

Prav takrat je prišla mimo hiše neka deklica, in opazil sem, da je Macka obhila rdečica in obšla zadrega. Potlej je snel cylinder z glave, se nasmehnil in priklonil,

in deklica se je takisto nasmehnila in priklonila in šla dalje.

„Brezupna stvar,“ sem rekel, „če te je v teh letih obšla norost za ženskami. Mislil sem, da si varren pred nalezbo. Pa še lakaste čevlje povrh! In vse to v dveh mesecih!“

„Drevi imam poroko —“ je rekel v zadregi in ni vedel dalje. „Mlada dama, ki je pravkar šla mimo...“

„Mislim, da me čakajo pisma na pošti,“ sem hlastno rekel in se naglo poslovil. Dohitel sem tisto deklico po nekaj sto korakih. Snel sem klobuk in se ji predstavil. Bilo ji je kakih devetnajst let.

„Čul sem, da se drevi poročite,“ sem rekel.

„Res je,“ je pritrdila. „Ali imate nemara kaj proti temu?“

„Poslušajte me,“ sem začel. „Ime mi je Miss Rebosa Redd,“ je dejala užaljeno.

„Torej, Rebosa,“ sem rekel, „mislim, da sem zadosti star, da bi

vam bil lahko oče. In oni stari dečko, ki hodi kakor neozdravljivo bolan puran v lakastih čevljih, je moj najboljši prijatelj. Zakaj ste ga zapletli v to poroko?“

„Ker je bila to edina priložnost,“ je odvrnila Miss Rebosa.

„Kaj!“ sem vzkliknil in jo pogledal kar se da občudujoče. „S svojo lepoto si lahko ujamete kogar le hočete. Stari Mack ni za vas. Prestar je in presuh. Kaj res hočete, Rebosa, da se ta poroka izvrši?“

„Kajpada hočem,“ je rekla in se zasmejala, „in nekdo drugi tudi hoče.“

Naglo sem pomislil, kaj naj storim. Starega Macka moram rešiti, če je le kako mogoče.

„Rebosa,“ sem nato resno začel, „kaj res ni nobenega mladega moža v mestu — prijetnega mladega moža, ki mnogo mislite nanj?“

„O, seveda je,“ je odgovorila Rebosa.

„Ali vas ima rad?“ sem vprašal. „In kaj pravi na to?“

„Saj je kar nor,“ je odgovorila Rebosa. „Mama mora vsake pol ure politi prag pred hišnimi vrati, da ne bi neprestano posedal na stopnicah. Toda drevi, se bojim, bo tega konec.“

„Kdo je mladi mož, ki ga imate tako radi, Rebosa?“ sem začel pozvedovati.

„Eddie Bayles mu je ime,“ je odgovorila. „Prodajalec je, samo malo zasluži. Komaj 55 dolarjev na mesec.“

„Stari Mack mi je povedal, da bo poroka že drevi.“

„Ob šestih,“ je pritrdila, „in sicer v naši hiši.“

„Poslušajte, Rebosa,“ sem rekel. „Če bi imel Eddie Bayles 1000 dolarjev gotovine — 1000 dolarjev pomeni že lastno trgovino! — če bi vidva z Eddiejem toliko premo-gla, ali bi bili potem pripravljeni poročiti se z njim drevi ob petih?“

Deklica me je gledala skoraj celo minuto, in kar videl sem, kako je računala sama pri sebi na vse strani — kakor je pri ženski seksti že navada.

„1000 dolarjev?“ je rekla. „Kajpada bi bila za to!“

„Stopite z menoj!“ sem rekel. „K Eddieju pojdeva.“

Moralo je biti okoli pol sedmih, ko sem se vrnil domov. Stopil sem v sobo, in tamkaj je sedel stari Mack na nasprotnem koncu svojega vratu, v svoji stari obleki, višnjeve nogavice je molel skozi okno

in na kolenih je imel svojo večno „civilizacijo“.

„To ne diši po tem, da bi bila ob šestih poroka,“ sem nedolžno rekel.

„O,“ je odgovoril Mack Lonsbury in segel po tobaku, „opravili smo jo že o petih. Poslali so mi pismo in me obvestili o izpremambi. Zakaj te tako dolgo ni bilo, Andy?“

„Kaj — kako praviš — poroka?“

„Sam sem jo izvršil,“ je priklonil.

„Kako je to mogoče? Saj si še malo prej rekel, da imaš drevi poroko!“

„Seveda, saj sem jo tudi imel, kot uradna osebnost. Kaj si mar mislil, da sem ja z ženin? Saj sem ti povedal, da so me izvolili za sodnika. Župnik je na dopustu, in tako sem jaz edini ostal v mestu, ki lahko ljudi poročim. Eddie Bayles

in Rebosa sta me že pred mesecem dni prosila, naj posredujem. Eddie je priden dečko; boš videl, ne bo dolgo, ko bo imel lastno trgovino.“

„Seveda jo bo imel,“ sem zagodrdjal.

„Ko bi vedel, koliko žensk je bilo pri poroki,“ je rekel Mack in potegnil iz pipe. „Toda jaz se pri teh bitjih nič prav ne spoznam. Ti bi več vedel o njih povedati, saj zmerom praviš, da jih dobro poznaš.“

„To je bilo pred dvema mesecema,“ sem rekel in segel po kitari.

HUMOR

J. H. R. pripoveduje:

Krojač Krojač je pisal:

„Zelo spoštovani gospod! Moram Vam sporočiti, da me zelo čudi, da še danes nimam denarja, ki mi ga dolgujete za obleko že leto dni.“

Počasni plačnik je odgovoril:

„Zelo spoštovani gospod! Nerazumljivo mi je, da se čudite, kajti denarja še nisem odposlal.“

*

Mia se da slikati. Slika jo prekrasen slikar.

Mia bi hotela podariti sliko svojemu možu.

„Nameravala sem ga z njo presenetiti,“ meni Mia.

„Ali se ti mar ni posrečilo?“

„Ne, prehitel me je.“

„Kako?“

„Presenetil me je.“

„S sliko?“

„Ne, s slikarjem.“

Iz otroških ust

„Mamica, mamica — —“

„Kaj pa je?“

„Mamica, povej, kaj je hujše: če človeka avto povozí, ali pa če si hlače raztrga?“

„Sinko, to je vendar jasno! Seveda je hujše, če človeka avto povozí!“

„Hvala Bogu, da tudi ti tako misliš! Zato se ne smeš jeziti, da sem si hlače strgal!“

*

Mali Slavko mora pred sodiščem izpovedati, kako je prišlo do prepira med očetom in materjo.

„Zdaj pa lepo po pravici povej, kdo je ubil okno?“

„Mama ga je ubila, vzrok pa je bil ata, ker se je umeknil...“

Pristna imitacija

Zlatar: „Povem vam, milostljiva, tile ponarejeni demanti so enako brušeni in se enako leskečejo kakor pristni. In da bo iluzija popolna, tudi toliko stanajo!“

Kupčija je kupčija

„Kako gredo posli?“

„Oh, ni da bi govoril. Vsak dan moram iz svojega dodajati.“

„Prijatelj, če je tako, pa bi bilo boljše, če bi trgovino kar zaprli.“

„Da bi jo zaprli?... Vam je lahko govoriti. Od česa naj pa živim?“

*

„Letošnje poletje sem v miru prebil.“

„Kaj ste bili mar v letovišču?“

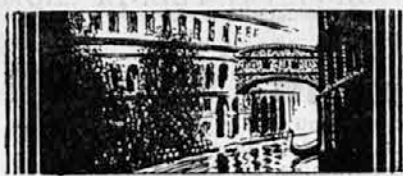
„Jaz ne — pač pa moji upniki.“

*

„Lepa obleka! Ali ste jo kupili na obroke?“

„Prav za prav ne — samo na prvi obrok.“

MOST VZDIHOV

ZGODOVINSKI ROMAN NAPISAL MICHEL ZÉVACO

32. nadaljevanje

Kaj se je do zdaj zgodilo:

Dožev sin Roland Candiano je po šestih letih ječe pobegnil iz beneških temnic, kamor ga je vrglo izdajstvo njegovih „prijateljev“ tisti večer, ko se je imel zaročiti z beneško plemkinjo Leonoro Dandolo. Njegova prva pot iz ječe je bila k očetu, sivolasemu Candianu, ki mu je dal takratni veliki inkvizitor in poznejši dož Foscari vpricho uklenjenega Rolanda iztekniti oči. Našel ga je v neki vasi, kjer so se otroci norčevali iz slepega starca: Candiano je bil blazen!... Roland je hotel poiskati mater: izvedel je, da je umrla od žalosti. Povprašal je po Leonori: povedali so mu, da se je poročila z njegovim sovražnikom Altierijem... Nesrečnež ni vedel, da so deklico nalagali, da jo je varal s kurtizano Imperijo. Ni vedel, da so ji rekli, da je Roland pobegnil iz Benetk. Ni vedel, da se je poročila z Altierijem samo zato, da reši očeta...

Za vse prestano gorjé, za zločine, ki so jih storili nad njegovim očetom in materjo in nad njim, se je sklenil strašno maščevati. Prvega je zadel kardinala Bemba, druga je bila kurtizana Imperija, ki ji je ugrabil hčer Bianco. Potem pridejo na vrsto ostali: generalni kapitan Altieri, dož Foscari, veliki inkvizitor Dandolo...

Roland je spravil svojega slepega očeta in Bianco v samotno hišico v Mestru kraj Benetk, kjer skrbi zanj zvesta Juana — tista Juana, ki je žrtvovala celo svojo žensko čast, da je mogla kupiti zdravila umirajoči Rolandovi materi. To skrivališče odkrije razbojnik Sandrigo, ki pozna lepo Juano še od prej, ko je stanovala pri voditelju razbojnikov Scalabrinu, sedanjem Rolandovem prijatelju in zavezniku.

*
P. t. novi naročniki, ki jim ta kratka vsebina ne zadošča, dobe na željo brezplačno ponatis prvih 18 nadaljevanj. Nadaljnjih 13 nadaljevanj, priobčenih v št. 12—25 „Druž. Tednika“, nismo ponatisnili in se dobe le v omenjenih številkah, ki jih pošljemo novim naročnikom za izjemno ceno 17 Din. Denar je treba poslati vnaprej.

Čudno Sandrigovo ponašanje, njegov usmev, njegovi vprašujoči in iskajoči pogledi so ji zdajci odprli oči.

Instinktivno se je zavedla, da sta človeka, ki sta zaupana njenemu varstvu, v smrtni nevarnosti.

„Reci torej, da ni res, če se upaš!“ je porogljivo vzkliknil razbojnik.

In Juana je odgovorila z glasom mračnega obupa:

„Da, res je. Ljubimca imam. In z njim stanujem. Zdaj ga ni doma. Toda prav kmalu se vrne. Če te vidi tu, sem izgubljena, in ti tudi.“

Nekega zimskega večera je Juana v siromašni pristaniški hišici v Benetkah ravno krpala Scalabrinovo perilo, le-ta pa snažil svoje pištole, ko je na čuden način potrkal na vrata.

„Neki prijatelj bo,“ je rekel Scalabrinu.

Odprl je vrata. Vstopil je mlad mož postavne zunanosti in moške lepote.

„Sandrigo!“ je kliknil Scalabrinu. „Kaj se je zgodilo?“

„Nič hudega,“ je odgovoril došlec. „Za petami so mi, pa sem prišel k tebi, da me skriješ.“

Juani je bilo takrat kakih šestnajst let.

Ta prizor se je odigral kako leto dni pred dogodki, ki smo jih popisali v začetku naše povesti, to je leto dni preden so Rolanda zgrabili.

Ne bo odveč povedati, da je že takrat Sandrigo mrzil svojega poglavarja, čeprav tega na zunaj ni pokazal. Čitatelji se bodo najbrž spomnili, da je to sovrašтво izviralo še od tistega dne, ko je Sandrigo privedel kurtizano Imperijo v pivsko sotesko. Toda Scalabrinu ni niti slutil, da ga njegov tovariš mrzi.

„Vstopi, brat. Juana, ti pa glej, ali ne bi Sandrigo s čim postregla!“

Juana je storila, kakor ji je Scalabrinu rekel. Sandrigo se je napil in najedel, potem pa se je zavil v odejo, in ker je bil utrujen, naglo zaspal. Ko se je Juana odpravila spat na skromno ležišče, ki je bilo poslano v sosednji sobi, je še poslednjič pogledala po spečem Sandrigo.

Tisto noč deklica prvič ni dobro spala.

Sandrigo je ostal v hiši osem dni. Vsak večer je pripovedoval o svojih junaštvih, in Juana je občudovala njegovo drznost in pogum, kakor je od prvega trenutka občudovala njegovo silo in lepoto.

Večer pred Sandrigovim odhodom sta bila sama v hiši; Scalabrinu je bil malo prej odšel.

Razbojnik je kakor po navadi pripovedoval o svojih podvigih v gorah.

Nenadoma pa se je prekinil in vzkliknil:

„Ali veš, da si zala?...“

Juana je pobesila glavo. Bila je še skoraj otrok in še ni poznala sveta. Globoka rdečica ji je zalila obraz; nato pa ji je vsa kri izginila z lic, ko jo je Sandrigo prijel za roko in ji med smehom rekel:

„Ali hočeš postati moja žena? Vzel te bom s seboj v gore med divje cvetlice, med mirte in mastike, ki tako lepo diše. Knežje obleke boš imela in živela boš ko gorska kraljica.“

Pogledala mu je v oči in odgovorila:

„Rada postanem tvoja žena, zakaj nikogar ne poznam, da bi bil tako lep ko ti. Poiščiva torej duhovnika, da naju združi, in potem pojdem s teboj kamorkoli hočeš — kakor žena, ki gre s svojim možem...“

Sandrigo je hotel stisniti deklico v svoje roke.

Toda ona se mu je lagotno iztrgala in stekla v svojo sobico ter se zaklenila vanjo.

Drugi dan je Sandrigo odpotoval.

Toda Juana je morala napraviti nanj velik vtis, zakaj od tistih dob je še večkrat prišel. In vsakič je postajal podjetnejši. Toda Juana je odkimavala z glavo, vselej se mu je znala izviti iz rok in vselej je rekla:

„Šla bom s teboj, zvesta ti bom in pokorna, ko bova mož in žena.“

Potlej so prišli dogodki, ki smo jih popisali. Ko so Scalabrina zgrabili, je nestalo tudi Sandrigo. Nemara je pozabil na Juano.

Toda Juana ga ni niti trenutek pozabila!

In vkljub njegovi dolgi odsotnosti je mislila noč in dan:

„Ljubi me! Nekega dne se bo vrnil, in takrat postanem njegova žena.“

Tak je bil ljubezenski roman uboge Juane.

Kakšne so morale biti misli tega angela tisti večer, ko ji je umirala doževka Silvija in je šla na cesto, da dobi denar za zdravila!

In kolik je moral biti njen obup, ko je po dolgih letih zagledala tistega, ki ga je še zmerom ljubila, in mu rekla:

„Da, ljubimca imam!... In z njim živim!“

Pri teh njenih besedah je Sandrigo nenadoma vstal. Njegov obraz je postal grozeč.

„Lažeš!“ je zarenčal. „Nimaš ljubimca! S starim beneškim dožem Candianom živiš in s hčerko kurtizane Imperije.“

Juana je udušila krik strahu in pogledala okrog sebe, iskajoč orožja, da ubije z njim človeka, ki ga je ljubila. Sandrigo je prestregel njen pogled in zaslutil divjo odločnost v njem. Skomignil je z rameni.

„Poslušaj,“ je rekel z mrkim glasom. „Dva človeka sta na svetu, ki sta me na smrt razžalila. Med njima in menoj divja neizprosna boj. Poznaš ju. Ni treba, da bi ti ju povedal z imenom. Zdejle potrebujem Bianco, ki živi v tej hiši pod tvojim varstvom. Nič hudega ji ne storim. Narobe, hotel bi jo samo vrniti njeni materi. To gre v račun mojim načrtom. Povej: ali si z menoj in proti mojim nasprotnikom?... Če si, pojdi z menoj: stopila bova k duhovniku, in moja žena boš za zmerom. Praviš, da me nisi vredna. Nočem razumeti, kaj hočeš reči s temi besedami. Vem samo eno: ljubim te in ti ljubiš mene. Zato vem, da pojdeš z menoj v Benetke. Tam boš vse povedala, kaj se je tu zgodilo... in potem poiščeva duhovnika, da naju združi. Nu, kaj praviš na to, Juana?...“

„Pravim: dokler živim, Bianca ne bo zapustila te hiše!“

Stisnila je zobe in njen glas je izdajal neukrotljivo energijo.

„Tak si zoper mene?“ je vprašal razbojnik.

„Da!“

„In praviš, da me ljubiš?“

„Da!“

„Tem slabše,“ je zarjul Sandrigo. „Potem pa pripiši sama sebi!“

To rekši se je vrgel na mlado ženo in jo podrl na tla. Boj med njima ni mogel biti dolg. V nekaj sekundah je bila Juana povezana,

z robcem v ustih. Sandrigo je dvignil bodalo. Toda morda se mu je vendarle srce zganičilo od usmiljenja, zakaj njegova roka, ki je že zamahnila, je spustila bodalo.

„Saj ni vredno,“ je zamrmral. „Razen tega ne škoduje, če jima vse pove. Bosta vsaj videla, s kom imata opravka!“

Ko je vrgel Juano na tla, je otipal ključ, ki je bil skrit v dekličinem nedrju. Vzel ga je in odklenil vrata, ki so držala v Biancino sobo.

Na pragu je za trenutek postal.

„Ali naj spravim starega s pota?“ je zamrmral. „Počemu! Blazen je in slep — naj le počasi umira!“

Odločno je pograbil plamenico in vstopil. Soba je bila prazna.

Šel je dalje v drugo sobo; v njej je spal stari Candiano.

Razbojnik je tiho stopil k starčevi postelji in s porogljivim usmevom opazoval njegov obraz.

„Ta ni vreden sunka,“ je naposled zamrmral.

Šum njegovih korakov je starca zbudil; odprl je oči. In te strahotno prazne oči so se brez izraza uprle vanj.

Sandrigo je bil pogumen kakor vsak razbojnik, kadar mu grozi telesna nevarnost; toda pred tem praznim pogledom ga je stresla praznoverna groza.

Bilo mu je, kakor bi bila v teh belih očeh neznana groznja.

Počasi je stopil nazaj in neslišno zaprl vrata. Tedaj se je zagrohotal in skomignil z rameni.

„Smrt božja, kaj me je strah?“ je zarenčal. „Pred kom? Pred starim blaznežem?... Naprej! Na delo!“

Odločno je stopil k drugim vratom.

Oprezno jih je odprl, pomolil glavo skozi in se nasmehnil.

„Tule bo,“ je zamrmral.

Bianca je spala mirno ko brezskrben otrok. Lahen usmev ji je igral na česnjevih ustnicah. Lepa bela laket je gledala izpod odeje in njene deviške prsi so se v enakomernemu ritmu dvigale in padale. Razbojnik se ni mogel premagati; zamolkel vzklik se mu je utrgal iz ust.

„Tako mi vseh svetnikov, lepa je!“ je pomislil.

Čuden ogenj je nenadoma zagorel v njegovih očeh in nemara mu je tedaj šinila skozi možgane surova misel. Toda premagal se je; gotovo se je zavedel, da je prišel sem, da napravi dobro kupčijo, in ne, da se prepusti strasti, ki se je porajala v njegovih čutih, silna in živinska ko njegova natura.

Bianca se ni zbudila.

Sandrigo je postavil plamenico na mizo. Nato se je doteknil s koncem prsta gole dekličine lehti.

Ob dotiku s to toplo in dehtečo atlasovo kožo se mu je nenadoma zvrtilo v glavi.

Ne vedoč, kaj počne, se je sklonil k deklici in njegove nasilne ustnice so se vsesale v Biancine.

Deklica se je zbudila, prestrašeno odprla oči in se zgrozila. Instinktivno je potegnila roko pod odejo in kriknila:

„Juana! Juana!...“

Zamolcklo ječanje ji je odgovorilo.

Sandrigo se je med tem osvestil.

„Norec!“ se je razjezil sam nad seboj. „Ali hočeš zapraviti tako lepo priljubljenost, da prideš do premoženja?“

Bianca se ni upala več geniti. Glas je zamrl v njenem stisnjem grlu; vsa trepečoč je instinktivno zaprla oči.

„Pomirite se, gospa,“ je rekel Sandrigo. „Ne nameravam vam napraviti nič hudega. Poslušajte me brez strahu in dobro si zapomnite moje besede, zakaj ne utegneva dosti govoriti. Kolnem se vam, da se vam ni ničesar bati. Odveč je klicati Juano, ker je ni več tu. Ali me čujete?“

Bianca je prikimala.

„Prav,“ je povzel Sandrigo. „Tole sem vam hotel povedati: od vaše matere prihajam.“

„Od moje matere?“ je vzkliknila Bianca.

„Da, od gospe Imperije. Ona me pošilja, in v dokaz, da vam resnico govorim, vam povem, kaj se vam je pripetilo. Ugrabili so vas iz hiše vaše matere, proti njeni volji, če že ne proti vaši. Gospa Imperija je vsa obupana. Obrnila se je name, da vas poiščem. Ali mi verjamate?“

Vse to se je deklici zdelo prirodno in verjetno, in nehote je zamrmrala:

„Nadaljujte!...“

„Imenitno!“ si je rekel razbojnik. „Bitka je dobljena!“

Na glas pa je dejal:

„Vaša mati gospa Imperija me je torej prosila, naj vas poiščem. Pristal sem na to in imel sem srečo, da sem prišel v bližino te hiše, kamor vas je skrila vaš ugrabitelj... O, ne ugovarjajte, nepotrebno je... In zdaj poslušajte! Stopil bom v sosednjo sobo in tam počakal deset minut. V teh desetih minutah se boste oblekli in se pripravili, da pojdete z menoj...“

„Da pojdem z vami!“ je pridušeno kriknila deklica, ki se ji je začel vračati pogum. „Nikoli! Kaj mi dokazuje, da res prihajate od moje matere?“

„Upam, da pojdete iz lastnega nagiba z menoj,“ je rekel Sandrigo. „Da prihajam od gospe Imperije, je dokaz že to, da mi je dala čisto jasna navodila in mi rekla, da vas smem tudi s silo odvesti, če bi bili tako brezsrčni, da se ne bi hoteli sami od sebe vrniti k materi, ki zaradi vas joka in trpi.“

„Kaj naj storim? Kaj naj storim?“ je zajecjala deklica vsa v strahu.

„Mislim torej,“ je mrzlo nadaljeval razbojnik, „da boste čez deset minut voljni iti z menoj iz lastnega nagiba, in prisežem vam, da boste že jutri na varnem v palači gospe Imperije. Naj se zgodi karkoli in kakorkoli se odločite, čez deset minut se vrnem. Ako boste oblečeni ali ne, vas bom zgrabil in zvezal“

Čevlje dobite povsod, na obroke pa samo pri „Tempo“, Ljubljana, Gledališka ulica 4 (nasproti opere)

V 24 urah

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Skrob in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Ljubljana

ter vas s silo odvedel, če ne boste izlepa hoteli z menoj.“

Tako govorec je Sandrigo naglo preletel sobo, da se prepriča, ali ne bi deklica mogla klike pobegniti.

Nato se je mrzlo priklonil in šel.

Še zmerom od strahu trepečoč po vsem životu se je Bianca oblekla.

Bila je prepričana, da ji je neznanec resnico govoril. Vse njegove besede so se skladale z okolšččinami njene ugrabitve. Gotovo je njena mati res obupavala. In gotovo jo je tudi iskala.

Sleherni odpor se je zdel deklici nemogoč.

Bila je drugače pogumno dekle in odločena, da se upre, če je ta človek lagal. Vteknila si je za nadržja majhno bodalo, in ko se je Sandrigo čez deset minut, ne da bi bil potrkal, prikazal na pragu, je našel Bianco oblečeno in pripravljeno za pot.

Bianco je obšel blazen strah, videč, da je sama s tem človekom, in spet je obupno zavpila:

„Juana! Juana!...“

„Juane ni več v hiši,“ je rekel razbojnik. „Končajmo te reči! Ali ste pripravljene? Ali pa naj rabim silo... to bi storil le z obžalovanjem, toda brez pomišljanja, kolnem se vam!“

Sandrigo je govoril z mrzlo odločnostjo.

Bianca ga je pogledala.

Z glasom človeka, ki se je odločil za najskrajnejše, je odgovorila:

„Pripravljena sem!“

„Vendar že!“ se je zarežal razbojnik. „Sveta devica, kaj je res treba toliko onegavljenja, da se pošteno dekle kakor ste vi, odloči da se vrne k svoji objokani materi!“

„Idimo!...“

Sandrigo je prijel deklico za roko in jo naglo odvedel s seboj. Ob tem brutalnem dotiku se je deklica stresla od gnusa: spomnila se je mrzkega poljuba, ki ga je dobila malo prej. V strahu se je vzpela, toda bilo je že prepozno! Sandrigo jo je imel v rokah! Bianca je izprevidela, da bi bil vsak poskus, da se iztrga iz njegovih rok, usoden; ta človek mora biti v boju strašen...
Šla je z njim!...

Sandrigo jo je odvedel iz hiše in čez vrt in se čez nekaj minut ustavil pred dvokolnico, katere meza je bil privezal k drevesu.

„Izvolite vstopiti, gospa!“ je rekel.

Bianca toliko da je še bila pri zavesti. S poslednjimi močmi se je vzpela v voz. Z enim skokom je bil Sandrigo kraj nje in udaril z bičem po mezu. Voz je naglo oddrdal.

Krčmar ni lagal: mezeg je vlekel kakor konj.

V dveh urah hitre vožnje je bil Sandrigo pri lagunah. Ustavil se je prav tam, kjer je pustil ladjo. Stari mornar, ki ga je bil prej prepeljal, ga je že čakal.

„Le brž!“ je vzkliknil. „Že me je jela minevati potrpežljivost.“

Sandrigo ni odgovoril. Skočil je na tla in se obrnil k deklici. Tedaj šele je videl, da je Bianca brez zavesti.

„Tem bolje!“ je zamomljajal med zobmi.

Vzel jo je v naročje in jo nesel na ladjo. In ko jo je tako držal naslonjeno na prsi in mu je sladki vonj njenih las udaril v glavo, ga je spet obšla tista blazna pijanost kakor takrat v hišici v Mestru.

„Aha!“ se je zarežal mornar. „Zdaj razumem!“

„Jezik za zobe, pokveka!“ je zarenčal Sandrigo, ki ga je ta vzklik mahoma osvestil.

Odnesel je deklico v kabino na ladji in jo skrbno pokril s plaščem. Njegove oči se še zmerom niso mogle odtrgati od nje.

„Kaj pa z vozom in mezgom?“ je vprašal mornar.

„Vzemi si oboje! To naj ti bo nagrada za tvoj trud.“

„Hudiča,“ je zazijal mornar in široko odprl oči, „velik gospod si postal!“

Sandrigo je nestržno odmahnil. „Podvizajmo se!“ je kratko velel.

Starček je poklical mornariča.

„Odpeljal boš,“ mu je rekel, „tole dvokolnico v Mestre, saj veš, k našemu... prijatelju. Pustil jo boš pri njem in se vrnil v Benetke, kar najhitreje ti bo mogoče.“

Pet minut nato je ladja že plula čez laguno.

Bianca se je zavedla šele v trenutku, ko se je ladja ustavila. Pristala je na tistem kraju, kjer se je bil Sandrigo vkrcal, to se pravi malone nasproti zakotni krčmi, kjer se je srečal z mornarjem.

Deklica je stopala kakor v snu; divje misli so se preganjale v njej.

Videla je, da jo peljejo v hišo sumljive zunanosti. Morala je po majavih stopnicah in potem v temno sobico. Nato so se vrata zaprla in ključ se je trikrat obrnil v njih. To poč se je Sandrigo zdelo čisto odveč, da bi ji dal kakšna pojasnila.

Polblazna od strahu se je deklica spustila na stol in zaihtela.

Takrat je bil že velik dan.

Sandrigo je naglo odšel proti Imperijini palači.

Po dolgem pogajanju s kurtizaninimi lakeji je naposled stal pred Imperijo.

„Gospa,“ je rekel brez ovinkov, „vašo hčer so nedavno tega ugrabili.“

Imperija se je tresla in nenadno upanje jo je izpreletelo.

„Kako to veste?“ je vprašala s pojemajočim glasom.

„Zadosti je, da vem, gospa,“ je z usmevom odgovoril Sandrigo. „Vašo hčer vam je ugrabil mož, ki vam je storil že dosti hudega...“

Iz oči kurtizane se je utrnil dvojen blisk.

„Mož, ki ga bom ubila,“ je zaskalala med zobmi.

Sandrigo je čul te besede in obraz se mu je zmračil.

„Če ga jaz prej ne ubijem... Toda o tem vprašanju bomo kasneje govorili, gospa. Zdajle sem vam prišel samo povedat, da vam lahko poiščem in vrnem vašega otroka.“

„Vi!...“

Isposojamo
plošče in gramofone poceni
Slager

Ljubljana, Aleksandrova 5
Maribor, Gregorčičeva 20

„Da, jaz, gospa.“

„Kje je Bianca? Govorite!“

„Povedal vam bom, ko se pogovoriva o nekaterih stvareh.“

„O katerih? Govorite! Oh, tak govorite vendar!... Vse dobite, kar hočete!... Tak ste jo videli! Videli ste mojo Bianco! Oh, če imate kaj srca, povejte vsaj, da ji ni nič hudega, da ni v nevarnosti!“

„Pomirite se, gospa,“ je skoraj ganjeno odgovoril razbojnik. „Vaši hčeri ni bilo nič hudega in nikaka nevarnost ji ne grozi. Čez eno uro, če hočete, bo že pri vas.“

„Čez eno uro!...“

„Da, gospa, v tem času se lahko o vsem pogovoriva,“ je pritrdil Sandrigo.

Polna nasprotujočih si občutkov, veselja in strahu, upanja in tesnobe, je kurtizana zajecjala:

„Tak ne vidite, da umiram od nestrpnosti! Povejte vsaj, kje ste našli mojo hčer, in kako...“

„Stvar je kaj enostavna, gospa. Golo naključje me je pripeljalo pred vrata neke hiše... v okolici Benetk. Tam sem zagledal neko žensko, ki sem jo že od prej poznal. Opazoval sem, poslušal in prežal, ne da bi me bil kdo videl. Drobcu besed, ki sem jih prestregel, so mi razodeli, da je ta ženska samo zato tam, da pazi na vašo hčer. Tako sem zvedel njeno ime in kdo jo je ugrabil. Počakal sem primernega trenutka in včeraj sem se vtihotapil v hišo. Vprašal sem gospodično Bianco, ali bi hotela z menoj, da jo pripeljem nazaj k vam. Pristala je in tako sem jo spravil na varen kraj...“

„V Benetke?“ je drhteč vprašala Imperija.

„A? sem kaj govoril o Benetkah?... Tu ali pa kje drugod. Vsekako ne daleč.“

Imperija je skočila kvišku in kriknila:

„Odvedite me k njej!...“

„Fozabljate, gospa, da imam nekatere pogoje.“

„Koliko bi radi?... Tak povejte že vendar!“

„Denarja?... Ah, gospa!...“

„Kaj pa potem hočete?“ je začudeno vzkliknila kurtizana.

Tudi Sandrigo je vstal.

Za bistré glave

1.

Po ovinkih

Novi vaški učitelj sreča kmalu po prihodu v vas na cesti tri ljudi: moža in kraj njega ženo, za njima pa drugo ženo. Učitelj moža vljudno pozdravi in se obrne k ženi, ki je šla zraven njega, z vprašanjem:

„Vaša gospa?“

„Ne,“ odgovori žena odrezavo, „nisva mož in žena, ker je moja mati rodila njegovo mater!“

Učitelj ne razume prav zmisla teh besed, in vpraša dalje:

„Potem pa je gotovo gospa, ki gre za vami, vaša žena?“

„Ne,“ odvrne mož, „pač pa je moja mati tašča njene matere!“

Učitelj je zaman skušal razvozlati pomen teh zagonetnih izjav.

Kaj pa vi pravite, kakšni so rodbinski odnošaji med temi ljudmi?

(Odgovor v prihodnji številki)

Anglež in mandžurska princesa

V neki francoski reviji pripoveduje slovit kitajska igralka Ana May Wong o svojih nazorih o ljubezni. V glavnem se bavi s problemom, ali je mogoče srečen zakon med pripadnikoma dveh različnih plemen.

„Poznam Angleža, ki živi zelo srečno z neko mandžursko princeso. Svojo ženo je spoznal na Kitajskem in ji pri neki zaroti rešil življenje. Potem se je z njo preselil na malajske otoke in jo vzela za ženo. Mlada mandžurska princesa se je odrekla sijaju in razkošju, ki je v njem nekoč živela, in se popolnoma privadila evropskemu načinu življenja. Oba sta bila srečna.

Mislím, da ljubezen z lahkoto prebrodi vse ovire. Prav tako bo tudi z menoj, če se kdaj poročim. Vzela bom samo moža — naj bo že katerekoli barve — ki me bo ljubil in me razumel. Vdala se bom človeku, ki me bo znal ljubiti in me varovati. Le predsodkov proti mojemu plemenu ne bo smel imeti. Čeprav bom morda vzela Evropca, bom vendar ostala Kitajka. Ljudi,

ji je odrekel. Bil je iz ene najbolj znanih newyorških družin. Potem je popolnoma propadel. V Evropi se je zapil in zdaj živetari v bedi v Parizu.

Mešan zakon je samo tedaj srečen, če se oba zakonca zavedata, da sta ostala, kar sta bila. Le v ljubezni sta eno.

Kar se mene tiče, vam povem, da se ne bom nikdar ozirala na predsodke sveta. Ko si bom izbirala moža, bom poslušala samo glas srca. Toda nikari ne mislite, da sem zaljubljena in da mislim samo na zakon. Pri obilnem delu v filmskih ateljejih mi kaj takega še na misel ne sme priti.“

FILMSKA PRODUKCIJA ZA PRIHODNJO SEZONO

Izgledi za filmsko produkcijo v prihodnji sezoni so zelo slabi. To opazamo pred vsem v Nemčiji, ki je naš glavni dobavitelj filmov. Po dosedanjih napovedih bodo letos napravili tam komaj tretjino lanske produkcije.

dobivali prej stotisoče na teden, se bližajo slabi časi.

Kakor vse kaže, bomo v prihodnji sezoni gledali le bolj malo res dobrih filmov.

ANITA LOOS PIŠE ZA FILM

Anito Loos, ki je zaslovela po svoji knjigi „Moški si žele plavolask“, je angažiral Metro, da bo napisala nekaj filmskih scenarijev.

FILMSKI DROBIŽ

Elizabeta Bergner igra zdaj v Londonu. Izjavila je, da se misli popolnoma posvetiti dramam in filmu zapustiti.

Nemci bodo sinhronizirali „Nibelunge“, ki jih bomo videli najbrž že v prihodnji sezoni.

Rusi nameravajo novič napraviti vse filme, ki so v Evropi dosegli velike uspehe, kakor „Potemkin“, „Mati“, „Čolnar z Volge“, „Požar v Kazanu“ in druge.

Paul Morgan (Metro)

Lepota je ženska dolžnost

Ko se je Eva prvič zagledala v rajskem ribniku, je hotela biti lepša. In prav gotovo je Adam izpulil pavu nekaj peres in jih ji vteknil v lase.

Od divjakinj, ki si vrezujejo lepote brazgotine, do krasotic iz časa rokokoa, ki so nosile ogromne lasulje, od vezenih kožufov eskimskih ženic, do s školjkami okrašenega predpasnika, ki je edina obleka zamork — povsod, v vseh časih je vladalo hotenje po lepoti.

Toda to hotenje je dvignila k dolžnosti šele današnja doba. Povsod sliši danes ženska klic po lepoti, povsod ji pridigajo: Lepa moraš biti! Oglasi vseh listov tako ukazujejo..

„Službe ne boste dobili, če ne boste prikupljivi!“ Spet isti ukaz v drugi obliki. Ta klic je bil nekoč v Ameriki nekaj vsakdanjega. Pri nas so se mu čudili. Zdaj se mu ne čudijo več — ker zahtevajo isto.

V Pekingu in Tokiju je prav tako. V svilene obleke zavite hčere vzhoda so žrtvovale svoje dolge črne lase, da so podobne evropskim in ameriškim lepoticam, odvrgele so težko svilo, da se nosijo zdaj po evropsko in ameriško. Kajti ženska, ki hoče biti lepa, mora biti tudi moderna.

Se celo Veneri bi se danes posmeovali. Kita, polne prsi, preširoka rame — nemogoče! Kopica lepotnih doktorjev bi imela z njo polne roke dela. Dijeto za shujšanje bi ji predpisali, ostrigli bi ji lase in jih ondulirali, masirali bi jo, manikirali, prebrskali bi vse modne magazine in jo založili z modernim perilom... Računi za gospo Venero ne bi bili prav majhni.

Toda če bi na troške niti ne gledali, je še vprašanje, ali bi mogli prilagoditi Venero današnjemu tipu lepe ženske. Samo telesna lepota ni vse.

Za dosego lepote je treba velikih žrtev.

Že v starih časih je bilo dosti žena, ki so vse pretrpele in preizkusile, da bi postale ali ostale lepe, in se niso ustavile niti pred največjimi neumnostmi, ne pred največjimi zločini.

Od Neronove žene Popeje Sabine, ki se je kopala v osličjem mleku, do Elizabete Bathiany, ki se je kopala v krvi nedoraslih deklet, je dolga pot. Toda vzrok je bil vselej isti: zahteva po lepoti!

Lepotni recepti preteklih časov se nam zde časih smešni, časih okrutni in gnusni. In vendar je v njih isti princip kakor pri današnji lepotni negi: lepšanje s pomočjo hormonov.

Razlika je le v tem, da je bila nekoč lepota dostopna samo najvišjim krogom, danes pa je vsaki ženski.

Lepotni zdravniki slede razvoju.

Učenjaki starih časov niso nikdar slutili, da bo nekoč slednji šestleten otrok znal brati in pisati.

Svilena srajca ali par svilenih nogavic je bilo nekoč najdragocenejše premoženje kneginj — danes ima oboje vsako mestno dekle.

S stremljenjem po lepoti je prišlo tudi stremljenje po zdravju in to je morda več vredno kakor lepota sama.

Pogled na sportno igrišče ali v kopalnice nas o tem najbolj prepriča.

Morda ne bo več dolgo, ko bodo desetim zapovedim dodali še enajsto — namestu devete, ki za ženske ne pride v poštev — in ta zapoved bo: „Bodi lepa!“

POLETNE OBLEKE BODO SPET KRATKE

Mlade damice so se rade smejale pametnim tovarišicam, ki so ostale pri kratkih oblekah, čeprav je moda predpisovala dolge. Dosti jih je morala slišati ženska, ki je zadnji dve leti kazala kolena. Gospodične so rajši nosile kratke plašče, odkoder je gledala dolga obleka nalik dolgi nočni srajci. Take so bile. Zmeraj so hotele dohajati modo. Povsod so bile samostojne: v poklicu, pri vzgoji, v zakonu, v družbi. Toda ostale so sužnje mode.

Zdaj pa prihaja nov klic iz Anglije. Prihaja in pravi, kakor vsako leto, nasprotno od lanskega. Obleka bo smela segati le še malo pod kolena.

Nam je to vseeno. Dosti žená, ki že zaradi pomanjkanja denarja niso mogle slediti modi, pričá, da so že minuli časi, ko je moda morala zmagati. Hodile bodo poleti v kratkih oblekah, ne zato ker so moderne, ampak zato ker so praktične, hladne in zdrave.

Marlena Dietrich v filmu „Onečaščena (Paramount)

ki se sramujejo svojega naroda, ne maram. Značajan je le človek, ki vselej in povsod ostane to, kar je.

Za primer naj vam omenim Charlieja Chaplina, ki je večino življenja preživel zunaj svoje domovine, Anglije, pa je vendar ostal Anglež in je na to ponosen. Poznam dosti moških, pred vsem Angležev, ki hočejo na vsak način, da postane tudi njihova žena Angležinja. Mislím, da mora boleti vsako žensko, ki ji mož brani, da bi ostala to, kar je.

Kaj je v zakonu glavno? Kontakt duš. Sodim, da bi bil tudi Evropec srečen s Kitajko, če je toliko inteligen ten in rahločuten, da razume njeno mentaliteto in dušo.

Mož se mora prilagoditi ženi in žena možu, vendar morata oba obdržati svojo individualnost.

Žal obstoje še zmeraj predsodki proti mešanim zakonom. Ko sem hodila v kitajsko šolo v Losangelesu, sem imela več prijateljic svojega rodu, ki so kakor jaz živele od rane mladosti v tujini. Ena izmed njih je srečna žena Američana. Razumljivo je, da so se njegovi starši zelo upirali taki zvezi, toda on je bil trdovraten in se ni udal. Odpotoval je iz Amerike in začel novo življenje. Danes se ne more kesati, da se je tako odločil. Srečen je. Poznala sem tudi nekega Američana, ki se je na smrt zaljubil v neko Kitajko. Ko pa so začeli starši siliti vanj, se

Razkošnih operet, ki požro največ denarja, bo letos zelo malo. Bolj so se Nemci posvetili dramam. Vprašanje je le, ali bodo mogli z istimi igralci, ki so bili morda prvovrstne moči za komedijo in opereto, delati tudi dobre drame.

Tudi Francija je omejila število filmov. Pač pa se je bolj posvetila izdelovanju verzij v drugih jezikih, pred vsem v nemškem, ker bi si rada pridobila filmska tržišča, ki so ji bila doslej nedostopna, ker ljudje zaradi neznanja francoščine francoskih filmov niso hoteli gledati. Isto nameravajo tudi Angleži, ki so bili doslej navezani le bolj na svoje kolonije in jim je še tam slabo šlo zaradi hude konkurence ameriških filmov.

Španija se hoče osamosvojiti in zida kar celo filmsko mesto. Koliko in kakšne filme misli delati, še ni znano.

Zdi se pa, da misli letos Rusija poslati na evropska tržišča večje število filmov.

Najbolj se pozna gospodarska kriza v Ameriki, kjer v večini filmskih ateljejev delo po več dni na teden počiva. Nekatere družbe so delo sploh ustavile, druge pa delajo v zelo skrajnem obsegu. Ker je večina evropskih držav v slabem gospodarskem položaju in so nekatere uvedle tudi posebne omejitve za uvoz filmov, izgublja ameriški film tržišče za tržiščem. Filmskim družbam in igralcem, ki so

Utrujene noge

Koliko morajo pretrpeti noge vsake gospodinje! Neprestano stanje pri delu, mrzli in trdi kamen v kuhinji in pri tem le malo počitka. Zato bi morale vse gospodinje gledati, da bi kar največ dela v kuhinji opravile sedé. Važno je tudi, da nosi gospodinja med delom primerno obuvalo s širokimi, nizkimi petami, če le mogoče z vezalkami, ki se noge enakomerno oprimejo. Če začuti gospodinja bolečine na peti, ali če se hitro utruji, pomeni to, da so se podplati preveč zravnali in da bo potreben v čevlju vložek.

Le s pametno vsakodnevno nego ostanejo noge gibčne in sveže. Zanj potrebujemo vsak dan le nekaj minut. V mlačni milnici moramo noge umiti, potem pa izplakniti in odrgniti v mrzli vodi in jih naposled dobro otreti z brisačo. Poleti opravimo to zjutraj, da postanejo noge sveže, pozimi pa preden gremo spat. Voda v začetku ne sme biti prevroča, da se nanjo navadimo. Vodi dodajmo nekaj soli. Če še namažemo noge malo z mastjo preden gremo v posteljo, bo koža ostala mehka. To je posebno potrebno, če delamo daljše izprehode ali izlete, da se noga ne ožuli. Ko se sezujemo, poskusimo lahko s telovadbo nog. Zaradi pritiska čevljev so noge ves dan stisnjene in to jim škoduje. Po enakomernem upogibanju in izravnavanju vseh prstov in sklepov ostanejo noge prožne. Potem noge še malo masiramo, tako da jih rahlo gladimo od prstov proti gležnju. To delo, ki zahteva le malo časa, se izplača, ker popravi vse škodljive učinke čevljev in hoje.

Velika muka in vzrok obolenj so dostikrat nohti na nogah. Treba jih je posebno pazljivo negovati. Če otroku moramo vcepiti navado, da se bo enako brigal za nohte na rokah in na

nogah. Nohti na nogah ne smejo biti nikdar okrogli ali koničasto obrezani. To ni samo zaradi nogavic, ki bi zato trpele, temveč pred vsem zato, ker se stranski deli nohtov zarasejo v meso. Nohte obrezuj po kopeli nog, ker se takrat omeščajo in je delo dosti lažje. Odveč pa je vihanje in rezanje kožice okoli nohta, ki je na rokah zaradi lepote prstov potrebno. Na nogi lahko povzroči gnojenje pod nohtom. Dobro je, če nohte večkrat namažeš z mastjo, še bolj pa, če namažeš vso nogo z alkoholom. To je posebno priporočljivo po dolgem stanju ali naporni hoji.

Če gre gospodinja po tedenskem delu v nedeljo na izlet, naj posebno pazi, da imajo otroci primerne čevlje. Če bo otroka čevljev žulil, ne bo imel nič lepega na izletu.

ZLOMLJENO REBRO

Rebra ši ljudje največkrat polomijo, kadar jim sodi ali kaj podobnega stisne prsni koš, ali pa, kadar jim pade na prsi težak predmet. Zlomljeno rebro navadno ni nič nevarnega, le da občuti človek silne bolečine, posebno pri globokem dihanju. Bolj nevarno je pa, če so ranjena tudi pljuča, kar spoznamo po tem, da kašljamo kri. Navadna poškodba se pozdravi že v dveh ali treh tednih s pomočjo obližnega zavoja, ki ga napravi zdravnik.

Dodatki k sočivju in solatam

Praženje iz cmokov

Ostanke žemljevih cmokov razreži na rezi in praži na masti ali maslu. Ta jed bo še boljša, če poliješ rezi z raztepenimi, malce soljenimi jajci in pražiš, dokler se ne strde.

Makaroni ali rezanci z jajcem

Kuhane makarone ali rezance pripraviš prav tako. Če dodaš še nekaj sekljanega prekajenega mesa, bodo še dosti boljše.

Jajčni žličniki

Isto velja tudi za žličnike. Jajcem lahko primešaš še nekaj smetane.

Žličnike same pa napraviš takole: Vzemij 20 dkg moke, 4 dkg masti, eno jajce, nekaj mleka ali vode, ali pa vsakega pol. Iz tega napravi testo, ki ga dobro stepi s kuhalnico. Jemlji potem testo po žlicah in ga polagaj v vrelo vodo.

Pražena cvetača (karfijola)

Večjo karfijolo na pol skuhaj v slani vodi, potem jo vzemi iz lonca, polij z mrzlo vodo in razreži na rezi, ki jih paniraj s moko, jajcem in drobtinami ter nato na masti opraziš. Ta jed je izredno okusna.

Parmezanov narastek

Potrebščine: ½ litra mleka, 5 dkg surovega masla, 6 dkg moke, 5 žlice smetane, dva rumenjaka, sneg

iz dveh beljakov, sol, 4 dkg sira, mast za pekač.

Priprava: Vrelo mleko mešaj tako dolgo z moko in surovim maslom, da nastane testo, ki se od žlice loči. Ko se shladi, primešaj še smetano, rumenjaka, sir, sol in naposled še sneg, ki mora biti zelo trd. Potem deni vse skupaj v pekač in speci, da bo ob straneh lepo rjav. Ko vzameš narastek iz pečice, ga še potresi s parmezanom.

Krompirjevi cmoki

Potrebščine: 75 dkg kuhane krompirja, 25 dkg belega kruha, 1 zavojček dr. Oetkerjevega pecilnega praška, 4 jajca, nekaj soli.

Priprava: Skorja belega kruha se zreže na kosce in se naglo speče v surovem maslu, sredica pa se zriba. Potem se dodajo jajca, sol in pecilni prašek. Vse skupaj se zmeša, če pa je testo še premeško, se doda nekaj moke. Cmoki se kuhajo 20 minut v slani vodi.

Če še ne veš

Preden spraviš volnene predmete, jih moraš pošteno okrtati. Odpraviti moraš tudi vse madeže, da se ne vjedo v blago, in zlikati.

Gospodinja mora vsak dan dve minuti umivati roke v topli milnici. Potem naj jih posuši in vdrgne v kožo nekaj citronovega soka.

Kdor leži ponoči zelo nizko, ne dobi dvojne brade, ki jo v glavnem povzroči ukrivljenje vratu. Zato nikari preveč blazin!

Na obroke!

Manufaktura

Rebord

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 8
Maribor, Gregorčičeva cesta št. 20
Posetite nas! — Zahtevajte pornike!

Znižali smo cene

vsem čevljem domačega in tujega izvora za gospode in dame. Ogljite si naše blago in izbiro, predno kaj kupite.

A. ŽIBERT
trgovina s čevlji
LJUBLJANA
Prešernova ulica.

RUFF čokolada **veselje**
bonboni **vsake družine**

BUDDHA
čajne mešanice
so najboljšie

TEA IMPORT
Ljubljana, Večna pot 5

Telefon št. 2626
Brzjavni Timport

Gramofoni in gramofonske plošče se kupijo
'najboljše in v največji izbiri pri

JUGOSPORT
LJUBLJANA

Miklošičeva cesta št. 34

Kupujte domače izdelke
jugoslovanske tvornice

Dr. A. Oetkerja

Šartelj!

Zmešaj 12 dkg surovega masla s 3 rumenjaki, dodaj 1 zavoj Dr. Oetkerjeve zmesi za šartelj, ¼ litra mleka in čvrst sneg 3 beljakov. Testo naj gosto teče z žlice. Peci ga v dobro namaščenem modlu pri srednji vročini.

Dr. OETKERJEVE
špecialitete se dobijo v vseh
špecerijskih in delikatesnih
trgovinah.

Dr. OETKER, MARIBOR.

OKVIRJI, SLIKE,
OGLEDALA, STEKLO,
PORCELAN

KLEIN
LJUBLJANA
WOLFOVA ULICA ŠT. 4

Telefon št. 33-80